

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
Кафедра підприємництва і права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Земельне право

(обов'язкова навчальна дисципліна)

Освітньо-професійна програма Правознавство

спеціальність 081 Право

галузь знань 08 Право

освітній ступінь Бакалавр

Розробник: Шведенко Павло, доцент кафедри підприємництва і права, кандидат юридичних наук

Гарант: Осташова Валерія, доцент кафедри підприємництва і права, кандидат юридичних наук, доцент

Полтава
2020 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Земельне право
Назва структурного підрозділу	Кафедра підприємництва і права Навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач: Шведенко Павло</i> , кандидат юридичних наук, доцент кафедри <i>Контакти:</i> ауд. 482А (навчальний корпус №4) <i>e-mail:</i> shvedenko.pavlo@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https:// https://www.pdaa.edu.ua/people/shvedenko-pavlo-yuriiyovych
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	081 Право
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Навчальні дисципліни «Теорія держави і права», «Історія держави і права України», «Конституційне право України», «Основи римського приватного права», «Цивільне право України», «Адміністративне право України», «Трудове право»

Заплановані результати навчання

Мета навчальної дисципліни «Земельне право»: опанування студентами необхідних теоретичних положень, засвоєння сутності земельно-правових категорій; змісту земельно-правових інститутів; навчитися розуміти зміст норм земельного права, роз'яснень вищих судових інстанцій України та рішень Конституційного Суду України, тлумачити їх та правильно застосовувати при вирішенні конкретних справ; набути досвіду науково-дослідницької роботи у галузі земельного права.

Основні завдання навчальної дисципліни «Земельне право»: формування у майбутніх фахівців: знань про предмет, метод і систему земельного права, його принципи, джерела, об'єкти та суб'єкти, правові основи управління використанням, відтворенням та охороною земель, земельні права та обов'язки громадян, загальні засади щодо права власності та користування землею, набуття та реалізацію прав на землю, правове забезпечення вимог екологічної безпеки, земельні спори, відповідальність за порушення земельного законодавства, особливості правового регулювання економічного механізму раціонального використання та охорони різних категорій земель.

Компетентності:

загальні:

- ЗК1: Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ЗК2: Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- ЗК6: Навички використання інформаційних комунікаційних технологій;
- ЗК15: Прагнення до збереження навколишнього середовища.

фахові:

- ФК7: Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право;
- ФК11: Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти;
- ФК12: Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.
- ФК13: Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності;
- ФК17: Здатність до застосування правових норм щодо регулювання управлінських та технологічних відносин, що виникають у процесі функціонування і діяльності суб'єктів різних організаційно-правових форм господарювання аграрного сектору економіки;
- ФК18: Здатність до аналізу правових явищ та застосування відповідних правових норм для вирішення питань у сфері земельного права.

Програмні результати навчання:

- ПРН15: Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних;
- ПРН20: Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів;
- ПРН23: Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях;
- ПРН24: Застосувати правові норми щодо регулювання управлінських та технологічних відносин, що виникають у процесі функціонування і діяльності суб'єктів різних організаційно-правових форм господарювання аграрного сектору економіки;
- ПРН25: Аналізувати правові явища та застосовувати відповідні правові норми для вирішення питань у сфері земельного права

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Земельне право в правовій системі України. Джерела земельного права України.

Тема 2. Поняття та особливості земельних правовідносин. Державне управління в галузі використання та охорони земель.

Тема 3. Поняття прав на землю. Право власності на землю.

Тема 4. Право землекористування: поняття, сутність.

Тема 5. Форми та способи захисту прав на землю. Правова охорона земель.

Тема 6. Правовий режим земель сільськогосподарського призначення.

Тема 7. Правовий режим земель у межах населених пунктів та земель, що особливо охороняються.

Тема 8. Правовий режим землі: а) лісгосподарського призначення; б) водного фонду; в) промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та інш. призначення.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин 135 год.

Кількість кредитів 4,5

Форма семестрового контролю – екзамен.

Таблиця 1

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

№ теми	Опитування	Виконання завдань С/Р	Виконання практичних завдань (задачі)	Разом
Тема 1	3,5	3,5	-	7
Тема 2	3,5	3,5	3,5	10,5
Тема 3	3,5	3,5	3,5	10,5
Тема 4	3,5	3,5	3,5	10,5
Тема 5	3,5	3,5	3,5	10,5
Тема 6	3,5	3,5	3,5	10,5
Тема 7	3,5	3,5	3,5	10,5
Тема 8	3,5	3,5	3,5	10,5
Всього по темам	28	28	24	80
Екзамен				20
РАЗОМ				100

* Перевірка засвоєння теоретичних питань та завдань, що виносилися на самостійну роботу, здійснюється шляхом перевірки виконаних письмово робіт.

Таблиця 2

Форми оцінювання результатів навчання

ПРН	Опитування		Виконання С/Р		Виконання практичних завдань (задачі)		Екзамен	
	MIN	MAX	MIN	MAX	MIN	MAX	MIN	MAX
ПРН 15	3,36	5,6	3,36	5,6	2,88	4,8	2,4	4

ПРН 20	3,36	5,6	3,36	5,6	2,88	4,8	2,4	4
ПРН 23	3,36	5,6	3,36	5,6	2,88	4,8	2,4	4
ПРН 24	3,36	5,6	3,36	5,6	2,88	4,8	2,4	4
ПРН 25	3,36	5,6	3,36	5,6	2,88	4,8	2,4	4

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Земельне право. Посібник для підготовки до іспиту. М.В. Шульга, В.І. Гордєєв, Д.В. Санніков та ін. Харків: Право, 2019. 278 с.
2. Земельно-правовий процес : підруч. для вузів, Р. П. Возняк, М. Г. Ступень, Г. Д. Гуцуляк. Л. : Новий Світ-2000, 2011. 327 с.
3. Земельне право : підручник НУ "ЮАУ ім. Ярослава Мудрого" ; за ред. М. В. Шульги. Х. : Право, 2018. 520 с.
4. Правове регулювання земельних відносин в Україні : зб. норм.-прав. актів і суд.-прокурор. практики. за заг. ред. М. І. Гаврилюка. К. : Прав. єдність : Алерта, 2013. 1312 с.

Допоміжні:

1. Андрейцев В.І. Земельне право і законодавство суверенної України. Актуальні проблеми практичної теорії. К.: «Знання», 2005. 445 с.
2. Аграрне законодавство України: проблеми ефективності / за ред. В.І.Семчика. К.: Наукова думка, 1998. 240 с.
3. Аграрне право. Підручник. Видання 2-ге, змінене (Ювілейна серія "НЮУ 215 років"). За редакцією А.М. Статівки. Харків: Право, 2019. 416 с.
4. Аграрное право: Учебник / С.А.Боголюбов, М.М. Бринчук, Н.О. Ведышева и др.; отв.ред. М.И. Палладина, Н.Г. Жаворонкова. М.: Проспект, 2011. 432с.
5. Гафурова О.В. Сільськогосподарські виробничі кооперативи: права та обов'язки членів. Монографія. К.: МАУП, 2006. 200 с.
6. Земельні спори: проблеми розмежування адміністративної та господарської юрисдикції Д. Василяка. *Вісник Вищого адміністративного суду України*. 2013. № 3. С. 54–61.
7. Організаційно-правові засади розвитку аграрного і земельного ринків в Україні /кол. авторів; за ред.. В.І. Семчика. К.: ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2005. 264с.
8. Осташева В.О., Шведенко П.Ю. Проблемні питання відчуження земель сільськогосподарського призначення. *Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2018 році* (м. Полтава, 16-17 травня 2019 року). Полтава : РВВ ПДАА, 2019. С. 34-36.
9. Правові основи майнових і земельних відносин. Навчальний посібник / за ред. В.М. Єрмоленка. К: Магістр ХХІ сторіччя, 2006. 384 с.
10. Шведенко П.Ю. Поняття правопорушень, що виникають у сфері кредитування сільськогосподарських товаровиробників, їх ознаки, умови та причини виникнення. (Ч.1) *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*. Серія: Право. 2013, 182 (2) С. 234-244.
11. Шведенко П.Ю. Поняття правопорушень, що виникають у сфері кредитування сільськогосподарських товаровиробників, їх ознаки, умови та причини виникнення. (Ч.2) *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*. Серія: Право. К., 2014. Вип. 197, ч. 2. С. 50–58.

12. Шведенко П.Ю. Історичні аспекти становлення банківського кредитування. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*. Серія: Право, 2014. 183 (2) С. 204-214.

13. Шведенко П.Ю. Відповідальність за порушення кредитних зобов'язань в аграрному секторі. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*. Серія : Право. 2014. Вип. 197(2). С. 105-112.

14. Шведенко П.Ю. Кредитування аграрних товаровиробників—важливий засіб забезпечення продовольчої безпеки України. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*. Серія: Право, 2015. 183 (2) С. 204-214.

15. Шведенко П.Ю. Анализ структуры аграрно-кредитных правоотношений. *Legea și viața*, 2014. p. 216-219.

16. Шведенко П.Ю., Кальян О.С. Окремі питання застосування позовної давності, як інструменту захисту прав господарюючих суб'єктів при розгляді справ про визнання незаконними та скасування наказів щодо надання земельних ділянок для ведення фермерського господарства. Економічний, організаційний та правовий механізм підтримки і розвитку підприємництва: колективна монографія. За ред. О. В. Калашник, Х. З. Махмудова, І. О. Яснолоб. Полтава : Видавництво ПП «Астроя», 2020. С. 91-98.

17. Oleg Gorb, Iona Yasnolob, Tetyana Chayka, Oleksii Zoria, Tetyana Dugar, Pavel Shvedenko, Oleksandr Kalian, Yevheniia Lypii, Nataliia Protsiuk (2020). Ecological-agrochemical land evaluation and classification under organic farming. *Journal of Environmental Management and Tourism*, (Volume XI, Fall), 6(46): 1588 - 1595. DOI:10.14505/jemt.v11.6(46).29.

18. Pavel Shvedenko. Comparative and legal analysis of foreign experience of credit and state support of agricultural producers. *Management of 21st century: globalization challenges*. Collective Scientific Monograph. Prague 1, Czech Republic, 2018. p. 463-468.

19. Yasnolob, I.O., Chayka, T.O., Gorb, O.O., Galych, O.A., Kalashnyk, O.V., Konchakovskiy, Ye.O., Moroz, S.E., Shvedenko, P.Yu. (2019). Using resource and energy-saving technologies in agricultural production as a direction of raising energy efficiency of rural territories. *Ukrainian Journal of Ecology*, 9(1), 244-250.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <http://www.rada.gov.ua>

2. Міністерство юстиції України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <http://www.minjust.gov.ua>

3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

4. Верховний Суд: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/teratura/41>

5. Державна судова адміністрація: Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/>

Політика дисципліни

Академічна доброчесність. Підтримується політика нульової толерантності до проявів порушень академічної доброчесності – списування, обману, академічного плагіату, хабарництва тощо.

Відвідування занять і дедлайни. Пропуски занять без поважних причин та порушення дедлайнів мають наслідком зниження до 10 % балів за відповідні види робіт.